

Meld uw klacht

Wonen

Energieprijs vastzetten gaat niet zomaar meer in oorlogstijd

di 01 mrt 2022

De wereld staat in brand. De energieprijzen die al op een historisch hoogtepunt stonden gaan nog verder omhoog door de oorlog in Oekraïne. Kunt u de energieprijzen nog voor 1 jaar vastzetten tegen gunstige tarieven? Meldpunt vraagt het aan de experts op energiegebied, Ben Woldring van onafhankelijke energievergelijker Gaslicht.com en Joris Kerkhof, domein manager energie bij Independer.

Ware run op energiecontracten

Kunnen de consumenten nog hun contract vastzetten voor 1 jaar?

Ben Woldring van [Gaslicht.com](https://www.gaslicht.com): “Vlak voor de oorlog in Oekraïne was er een ware run op energiecontracten. Daar lag de piek in het verkeer. Veel mensen hebben toen nog hun contract vastgezet voor 1 jaar. Die mensen waren er net op tijd bij. Meteen bij het begin van de oorlog waren ‘de schappen leeg’. Vanaf dat moment konden de energiebedrijven geen vaste contracten meer aanbieden. Maar dat kan elke dag anders zijn, want de markt is beweeglijk. Het is niet te zeggen hoe het verder zal verlopen. Wel zien we dat leveranciers proberen zo snel mogelijk weer terug te willen keren met een contract met vaste tarieven. Maar hoe snel dat kan, is sterk afhankelijk van de inkoopmarkt.”

Joris Kerkhof van [Independer](https://www.independer.nl): “Direct vanaf het begin van de oorlog in Oekraïne was er geen aanbod meer. Maar vlak daarvoor kozen heel veel mensen voor zekerheid. Ze zetten de prijs voor 1 jaar vast. Historisch gezien is het eigenlijk nog nooit voorgekomen dat energieleveranciers een aanbod terugtrokken. Toch is dat gebeurd rond Kerstmis 2021 en nu dus voor de tweede keer door deze oorlog. Maar het is nog steeds uniek want zo werkt de vrije markt niet. Er is niks te kiezen nu. Je ziet alleen maar hoge prijzen in modelcontracten zoals dat van Vattenfall. Zij moeten hun modelcontract laten zien van de toezichthouder ACM. Anders krijgen ze een boete.”

“Door die oorlog ligt de zaak een beetje stil. Als energiebedrijven eventjes geen nieuwe klanten willen, dan speelt er onzekerheid. Ze kunnen bang zijn dat er weer een energieleverancier omvalt. De ACM toetst de leveringszekerheid maar ze zouden ook eens kunnen kijken naar hoe stabiel een organisatie is. Hoe hun financiële huishouding is bijvoorbeeld.”

Kijk naar uw verbruik

Wat kunnen de consumenten dan wel doen?

Kerkhof: “Wie nu geen nieuw contract kan afsluiten, zouden wij aanraden om eens te kijken naar hun verbruik. Daar kunnen mensen nog een hele inhaalslag maken. 80 à 90 procent van de huishoudens in Nederland heeft een slimme meter die je kunt uitlezen. Op je nota kun je zien hoeveel je verbruikt. Je kunt ook apps installeren die dat inzichtelijk maken. Op de lange termijn breng je zo je rekening omlaag. Dat ga je zien in de eindafrekening.”

Opbouw van de energieprijzen

Welk bestanddeel in de energieprijs is nu zo hoog? Hoe is de prijs opgebouwd?

Woldring: “We lezen nu heel veel over hoge gasprijzen. Maar ik wil benadrukken dat de stroomprijzen ook uitzonderlijk hoog zijn. Dat vergeten we vaak. Gemiddeld betaal je voor een nu af te sluiten variabel contract 2,40 euro per kuub gas. Voor stroom is dat zo’n 55 eurocent per kilowattuur. Een jaar geleden waren die tarieven veel lager. Toen betaalde je 22 à 23 eurocent voor de stroom. Nu is dat 2,5 keer zoveel. Voor de gasprijs betaalde je een jaar geleden nog 80 à 90 eurocent. Dat is nu 3 keer zoveel.”

Zorgen om de energierekening

Wat zijn de zorgen van de mensen precies?

Woldring: “De grootste zorg is de betaalbaarheid van de energierekening. De mensen die de prijs hebben vastgezet vlak voor de oorlog begon, betalen nu 1,70 à 1,80 euro voor een kuub gas. Dat valt in het niet bij de nu af te sluiten variabele tarieven. Er is veel onzekerheid over de energieprijzen. We zien dat mensen daarom graag voor zekerheid gaan door de prijs vast te zetten, ook al is dat tarief een stuk hoger dan vorig jaar.

Waar googelen ze nu bijvoorbeeld op?

Woldring: “De mensen googelen voornamelijk op zaken waar ze zich zorgen over maken. Dan gaan ze energieprijzen vergelijken. Wie is het goedkoopst? Hoe is de prijs opgebouwd? Hoe zit het met de belastingen?”

Hoge BTW op energie

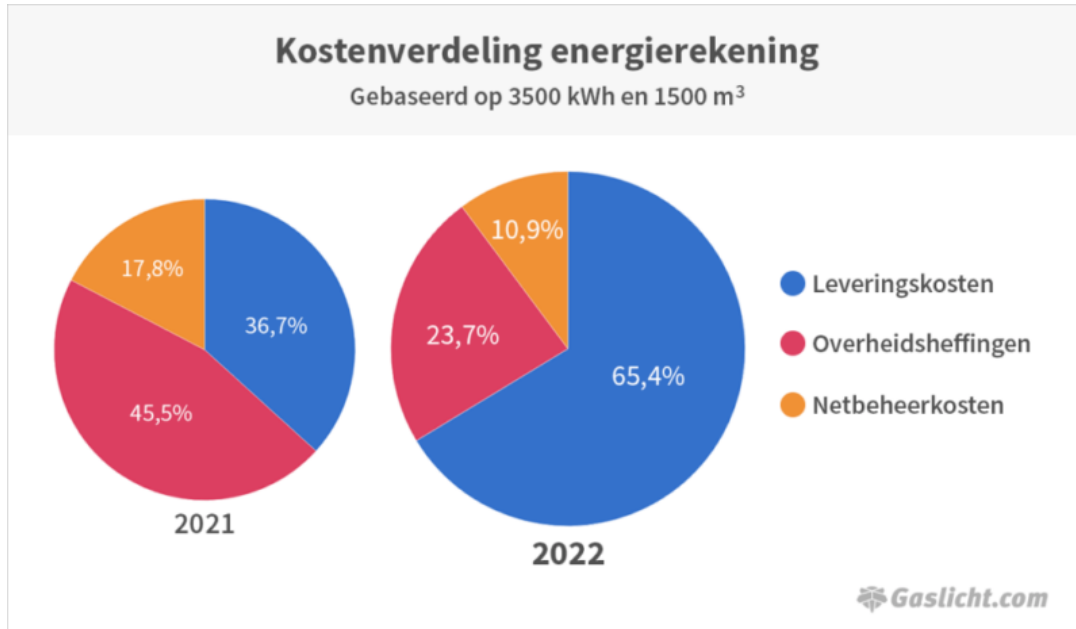
Om welke belastingen gaat het precies?

Woldring: “Nederland zit met zijn belasting op energie in de hoogste categorie van Europa. Alleen al de BTW is hier 21%. Het is vreemd, maar energie wordt gezien als een luxegoed, terwijl groente en fruit eerste levensbehoeften zijn. Die vallen in de categorie van 9% BTW. Ook water valt onder de 9% regeling. Waarom energie dan niet? Er wordt vaak naar Europa verwezen. Maar Europa kijkt juist naar de belasting en zegt: ‘Doe wat aan die BTW.’ Een mooi voorbeeld is Tsjechië daar staat die tijdelijk op 0 procent. Groot-Brittannië net uit Europa natuurlijk, staat op 5%. In Luxemburg zaten ze al laag met 8 procent en Griekenland (6 procent) en Malta (5 procent) zitten ook vrij laag. België heeft de BTW op stroom tijdelijk naar 6% verlaagd. Maar juist op gas zou een dergelijke maatregel direct een veel groter effect hebben.”

Andere belastingen op energie

Is dat alles, of is er nog meer waar we aan moeten denken bij belastingen?

Woldring: “Er zijn nog wel meer belastingen op energie. De *opslag* (ander woord voor belasting) duurzame energie- en klimaattransitie (ODE) stond vroeger nooit op de energierekening. Maar sinds 9 jaar wel. Dat bedrag gaat elk jaar mee omhoog. Daar wordt de subsidie duurzame energie (SDE) mee betaald, een potje voor zonne- en windparken. Energiebelastingen zijn een soort ouderwetse accijnzen op energie. Die op gas gaat al 10 jaar recht omhoog. Consumenten krijgen ook niet de mogelijkheid om bezwaar aan te tekenen.”

Compensatieregeling van de overheid

Er komt nu toch een compensatie van 400 euro vanuit de overheid?

“De compensatie die de overheid in 2022 biedt komt in de vorm van een extra hoge vermindering energiebelasting (heffingskorting) voor elk huishouden en een verlaging van de belasting op stroom. Die 400 euro compensatie is wat de gemiddelde consument minder betaalt op zijn energierekening. In het licht van de jarenlange stijgingen heeft dat zeker zin. Het is een mooie compensatie. Maar het is onvoldoende om de gestegen energieprijzen te compenseren. En bovendien zegt het niets over wat we volgend jaar kunnen verwachten. Gaan we gewoon weer terug naar het hoge niveau van afgelopen jaar?”

Warm pleidooi voor een permanent BTW-tarief op energie van 9 procent

Woldring: “En wat gaat de overheid met die BTW doen? Als de rekening hoger is wordt de opbrengst van de BTW automatisch dus ook meer. Die wordt 2 à 3 keer zoveel. Wij hebben eind vorig jaar vanuit Gaslicht.com een oproep gedaan die BTW eens onder de loep te nemen. Maar daar heeft de regering tot dusver nog niks mee gedaan. Wat ons betreft zou die BTW blijvend verlaagd moeten worden. De overheid profiteert van de hogere prijzen. Wat logisch zou zijn is een BTW tarief op energie van 9%. Het is een eerste levensbehoefte en dit tarief zou blijvend moeten zijn. Het heeft geen zin om Belgische toestanden te creëren en de BTW voor slechts 1 kwartaal te verlagen, want hoe gaan de energiebedrijven zo’n regeling uitvoeren? Dat is bijna ondoenlijk met jaarafrekeningen. Wij zijn daarom voor een permanent laag BTW-tarief van 9% op energie.”

Switchen van aanbieder

Heeft het zin heeft om te switchen van aanbieder?

Woldring: “Het heeft in een normale markt altijd zin om te switchen. Alleen niet nu als de groothandelsmarkt heel beweeglijk is. Vlak voor de oorlog in Oekraïne hebben we nog veel mensen kunnen helpen. Maar daarna is het snel gegaan. Wie nu op onze site komt en daar een rode balk ziet, weet dat er tijdelijk bijna geen aanbiedingen in energiecontracten zijn. Als die balk weg is, dan valt er weer iets te kiezen en kun je overstappen. Het is als de schappen in een winkel: als ze leeg zijn heeft het geen zin om te gaan shoppen.”

Energiebesparende maatregelen treffen

Is er iets wat de mensen zelf kunnen doen? Zonnepanelen of warmtepompen aanschaffen bijvoorbeeld. Of beter isoleren van hun huizen?

Kerkhof: “Niet voor iedereen is het weggelegd om dure zonnepanelen en warmtepompen aan te schaffen. Maar je zou wel minder lang kunnen douchen. En je zou isolatie kunnen aanbrengen in je huis. Het helpt al enorm als je de deuren in huis dichthoudt. Maak van het verbruik van energie eens het gespreksonderwerp en probeer er dan eens naar te handelen. Toegegeven, het is niet het meest fantastische gesprek om te voeren, maar het helpt wel. Op sites zoals de onze kun je je emailadres achterlaten voor een energie alert, zodra er weer aanbod is. Dan krijg je dat aanbod in je mail.”

Woldring: “We zien dat er veel interesse is in verduurzaming, zoals isolatie of zonnepanelen. Met de extreem hoge tarieven kun je juist door verduurzamende maatregelen de grootste besparing behalen. Je bespaart op je verbruik én de investering is sneller dan ooit terug te verdienen met de hoge tarieven van nu. Dat zien we ook terug in een groeiende vraag naar zonnepanelen.”

Foto: ANP

- [belasting](#)
- [geld](#)
- [huishouden](#)
- [wonen](#)